1840. No. 70.

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG den 1 SEPTEMBER.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, *den 27 Augustus.* In de bijeenkomst der Tweede Kamer van heden is de beraadslaging over de 13 ontwerpen tot wijziging der Grondwet geopend. Er waren 106 leden der Kamer tegenwoordig. HH. Exc. de ministers van justitie, van binnenlandsche zaken en van buitenlandsche zaken bevonden zich in de vergadering.

De heeren *Cramer*, *van Son*, *Schik*, *Laan* en *d'Escurij* hebben zich voor de ontwerpen verklaard, en het belangrijke aangetoond om, door eene aanneming der voordragten, aan de bestaande onzekerheid een einde te maken; eene onzekerheid, welke, vooral uit het oogpunt van 's Rijks financien, in het vervolg noodlottig zou kunnen zijn, terwijl zij tevens tot spanning en allerlei moeijelijkheid aanleiding gaf. De heer *Cramer* heeft in het bijzonder getracht, het nut en de noodzakelijkheid der splitsing van Holland aan te toonen. De vereeniging der beide deelen van het gewest bestaat, zijns inziens, slechts in naam. Hij trachtte daarbij aan te toonen, dat de vereeniging dikwerf nadeelige gevolgen voor het eene of andere deel had veroorzaakt, en dat b. v. maatregelen of verkiezingen door het eene hebben plaats gehad, welke aan het andere mishaagden. Om eene onzekere vrees voor de toekomst, behoorde men het verkeerde, dat nu bestaat, niet te doen voortduren.

De heer *Schik* vreesde, dat, bij eene verwerping der voorgestelde wetten, de Grondwet blijven zou, zoo als zij nog bestaat. Hij zou dit betreuren, omdat de ontwerpen belangrijke verbeteringen behelsden. Hij hoopte, dat het heil van den Staat door de aanneming der voordragten zou worden bevorderd, en men daarvan in het vervolg goede vruchten zou plukken.

De heer *d'Escurij* had vroeger tegen de scheiding van Holland gestemd, die hij noodlottig beschouwde; doch, nu de drie takken der wetgeving er eenmaal hunne goedkeuring aan hadden gehecht, nu het denkbeeld der splitsing reeds zoo diepen wortel geschoten had; nu de verwerping der eerste wet nadeelige gevolgen zou kunnen doen ontstaan, en het herzieningswerk daardoor, in eene volgende zitting, weder op het tapijt zou kunnen komen, hetgeen hij niet wenschelijk beschouwde, nu moest hij verklaren, ondanks zich zelven, tot de aanneming der eerste voordragt te zullen besluiten, en zijn persoonlijk gevoelen aan het algemeene belang te zullen opofferen. Hij hoopte daarbij, dat beide de deelen van Holland, hoezeer afgescheiden, één zouden zijn. Daar, waar het het levensbeginsel van de beide provincien, den handel, gelden zou, waar deze op het spel mogt staan, zouden zij zich, naar hij hoopte, vereenigen.

De heer *Bichon van IJsselmonde* deelde min of meer in het gevoelen van den heer *d'Escurij*. Ook hij bestreed de splitsing van Holland, en achtte dezelve noch nuttig noch noodzakelijk. Doch hij vreesde, dat men reeds te ver gegaan was; dat de harmonie tusschen de beide deelen reeds min of meer was verbroken, en dat er voortaan ontevredenheid en moeijelijkheid tusschen de beide deelen zouden bestaan. Op deze gronden zou hij de nadere inlichtingen des ministers afwachten, om daarnaar zijne stem te regelen.

De heeren *Copes van Cattenburch*, *Anemaet*, *Groen van Prinsterer* en *Schooneveld* hebben zich tegen het eerste ontwerp verklaard, omdat daarbij de splitsing van Holland werd voorgesteld. Zij voorzagen daarvan de rampzaligste gevolgen, zoo wel voor Holland, als voor geheel het Rijk. Zij beklaagden het, dat de Staten der provincie over dat aangelegen onderwerp niet gehoord waren, en zij verdedigden die Staten, dat dezelve geen stap gedaan hadden, om deze heillooze splitsing af te keuren. Zij toonden het gevaarlijke aan, dat er in gelegen was, dat het eene gewest over het lot van het andere besliste. Zoo wel als men thans het eene verdeelde, kon men later kleine provincien wel in een smelten. De scheiding werd door het grootste deel van Holland niet verlangd. Zij vernietigde dat gewest, welks magt zoo gunstig op het lot van geheel het land gewerkt heeft. De vereeniging had niet de minste bezwaren doen ontstaan. Van de scheiding waren de vreesselijkste gevolgen te verwachten. De heer *van Cattenburch* noemde Amsterdam het juweel van ons dierbaar Vaderland; maar hij betreurde het, dat van daar alleen de ongelukkige twistappel was opgeworpen. Het vestigen van een provinciaal hof in de hoofdstad zou, zijns inziens, op die wijze te duur gekocht worden. Hij zou liever zien, dat art. 182 der Grondwet werd veranderd, en daardoor de gelegenheid verschaft werd, om in Holland twee hoven te vestigen. Hij voorspelde uit de scheiding zoo wel territoriale, als financiële en politieke ongelegenheden.

De heeren *Anemaet* en *Groen van Prinsterer* zouden gaarne gezien hebben, dat Limburg onder een afzonderlijk bestuur van den Koning ware gebragt geworden, en geen deel van het Rijk uitmaakte. Het was uit de ondervinding toch geenszins gebleken, dat Limburg deze vereeniging verlangde, en de eerste dezer sprekers merkte aan, dat hij gaarne alle ongelijksoortige bestanddeelen uit de huishouding geweerd zoude zien.

De heer *Schooneveld* stemde tegen de eerste voordragt, in het welbegrepen belang van Amsterdam zelf, welks reëele belangen daardoor aanmerkelijk zouden komen te lijden. Hij vermeende echter, dat het doel, dat de land-provincien hadden om Holland te verdeelen, nooit zou bereikt worden, want daar, waar het de materiële belangen mogt gelden, zou Holland steeds één zijn en blijven.

De heer *Thorbecke* kon zich met de voordragten niet vereenigen, deels niet om gronden in het algemeen daaruit geput, deels om redenen meer bepaald tot sommige ontwerpen betrekkelijk. Hij had, bij de reconstitutie des Rijks, ook de afgevaardigden van Limburg en Luxemburg opgeroepen verlangd, omdat hij derzelver uitsluiting als onwettig beschouwde. Noch de opstand, noch het tractaat van 19 April 1839, kon in het grondwettig regt der niet afgestane deelen van het Rijk eenige verandering brengen. Ten andere beschouwde de redenaar de herziening, in deze voordragten bevat, ongenoegzaam. De overtuiging daarvan was niet van enkelen, maar, in den edelsten zin, eene nationale overtuiging; deze werd gedeeld door schier allen, die over onze instellingen, over het verledene en de toekomst des lands ernstig nadachten. Het gold hier niet een verschil over iets meer, of iets minder; maar tusschen eene *algemeene* herziening, en eene herziening van slechts *weinige punten*, die daarenboven meestal nog zeer gebrekkig waren herzien, niet, zoo als men, met liefde voor de zaak des lands en zamenspanning van alle vermogens, wetten opstelt, maar gelijk men tusschen twee dingende of strijdende partijen eene capitulatie schrijft. De spreker verklaarde, dat hij geenszins met eene algemeene herziening eene omverwerping van de hoofdbeginselen der Grondwet bedoelde; maar dat hij bedoelde zoodanige *volledige* herziening van derzelver bepalingen, waardoor de volkomene ontwikkeling en werking dezer beginselen verzekerd werd. Zoodanige herziening werd door allen, die verlicht denken, welke beginselen zij ook aankleven, verlangd. Het oogenblik daardoor was nu, terwijl uitwendige omstandighedsn eene herziening noodzakelijk maakten, uitnemend gunstig. Door een klein gedeelte voor het geheel aan te nemen, zou dat geheel prijs gegeven en het gebrekkige bevestigd worden. Het denkbeeld van nadere en gedurige verandering in de Grondwet kon hij niet beamen; daarvoor bestond ook geen waarborg. Uithoofde van omstandigheden mogt hij niet tegen zijne overtuiging stemmen.

Verder verklaarde de spreker zich tegen het 1ste ontwerp. Hij zag voor de splitsing van Holland geene noodzakelijkheid; daardoor werd bovendien een politiek ligchaam, een hoofddeel van den Staat, verbroken. Hij achtte het bestaan der provincie Holland in haar geheel onmisbaar voor het Rijk. In de regtmatige verlangens der hoofdstad kon op eene andere en veel eenvoudiger wijze worden voorzien. — De bepaling omtrent Limburg was onduidelijk, en nopens Luxemburg vond men hier niets. De spreker was op zich zelve niet tegen die weglating; maar het deel van Luxemburg, door den Koning niet afgestaan, was bewoond door Nederlanders volgens de Grondwet. In een naburig Rijk was de Grondwet opgeheven bij koninklijk besluit; kan eene Nederlandsche provincie, die niet is afgestaan, door Nederlandsche Staten-Generaal, waarin zij niet is vertegenwoordigd, van haar staats-burgerschap worden ontzet?

De heer *Groen van Prinsterer* trad in een drieledig betoog: 1°. de verandering der Grondwet kon geen heil aanbrengen; 2°. door de voorgestelde wijzigingen zou de Grondwet slechts eene geringe verbetering erlangen; 3°. het 1ste ontwerp was onaannemelijk. Hieruit, zeide hij, bleek dus, dat zijne oppositie stelselmatig zou zijn; niet zoo zeer, om alles af te stemmen en het gouvernement te bemoeijelijken, maar alleen om beginselen te doen zegevieren, die hij in gemoede en uit overtuiging vermeende, dat in het welbegrepen belang van Vorst en Vaderland behoorden aangenomen te worden. Zijne oppositie was derhalve niet tegen personen, maar tegen beginselen gerigt. Vooraf moest hij echter verklaren, dat die oppositie gepaard ging met eene warme gehechtheid voor het Huis *van Oranje*, met den meesten eerbied voor het hoofd van den Staat, en met hoogachting en liefde voor de persoonlijke hoedanigheden van den Koning. Nederland behoorde het nooit te vergeten, dat de Koning zijne meeste levensdagen aan de belangen van Nederland heeft gewijd.

Wat het eerste deel van zijn betoog betreft, geloofde hij, dat er van deze herziening der Grondwet geen wezenlijk heil voor den Staat te verwachten was. Het kwaad lag niet in de onvolkomenheden en leemten der Grondwet; maar de meeste klagten waren ontstaan uit eene verkeerde interpretatie derzelve; het kwaad lag in de verkeerde staatkunde, die er in dit land tot dus verre gevolgd is. Men had het Evangelie ter zijde gesteld; de nationale beginselen verworpen; liberale begrippen aangenomen. Men had wel eenige misbruiken afgeschaft, maar men had ook datgene vernietigd, wat door den loop der tijden was daargesteld. Het gouvernement had de liberale oppositie opgekweekt; het had alle partijen tegen zich in het harnas gejaagd. Met overhaasting had men het zegel van toejuiching aan den opstand te Parijs gehecht. Aan de gevolgde staatkunde moest men de betoonde zwakheid, de ontstane botsing toeschrijven, en elke botsing kon eenen strijd te weeg brengen. De spreker vestigde daarbij het oog op den tegenwoordigen toestand onzer geldmiddelen; op den zedelijken of zedeloozen toestand des volks, hetgeen het voedsel voor de toekomstige ongelegenheden was, en op de verwarring van begrippen, die er ontstaan is, zoo dat men waarlijk niet meer weet, onder welken regeringsvorm men leeft. Slechts twee magten bestonden er tegenwoordig in den Staat, de Koning en de Tweede Kamer. Regeerde de Koning alleen, dan bestond er geen grondwettige regeringsvorm meer, maar slechts eene autocratie. En regeerde de Tweede Kamer alleen, dan bestond er een gedesorganiseerde Staat, *une république déguisée.* Dit alles vloeide uit den aard der zaken voort. De eene partij wilde steeds ontwikkeling; de andere behouden en stilstand. Hierdoor ontstond steeds eene soort van spanning. In dien toestand was er geene verandering der Grondwet mogelijk. Men behoorde tot de ware Nederlandsche beginselen terug te keeren. Hij verlangde, dat er een noodzakelijk verband werd daargesteld tusschen de godsdienst, het zelfstandig gezag en de wezenlijke vrijheid. Hij verlangde nationale instellingen; de handhaving der Grondwet, en de wijzigingen derzelve naar de historische beginselen.

In de 2de plaats de ongenoegzaamheid van het voorgedragene werk betoogende, merkte de spreker aan, dat art. 60 zelfs verergerd was; — dat de bepalingen omtrent de ministeriële verantwoordelijkheid slechts een zwakken waarborg opleverden. Het voorgedragene voldeed niet aan de behoeften; het nam de bestaande zaden van tweedragt niet weg. Hij zoude een adres der dubbele Tweede Kamer aan den Koning, waarin de te veranderen punten werden opgegeven, doeltreffend hebben geacht. Daarbij zou hij vooral aangdrongen hebben 1°. op de openbaarheid der zittingen van de Eerste Kamer, waardoor welligt aan dat staats ligchaam de zedelijke magt zou zijn teruggegeven, die hetzelve allengs geheel verloren had; 2°. op regeling van het gewigtig onderwerp van het onderwijs bij de wet. Hij verlangde geenszins een omkeer van de gouvernements-instellingen op dit punt; maar hij vermeende, dat er eenige vrijheid van onderwijs, behoudens toezigt, behoorde te bestaan; dat de ondragelijke dwang, waardoor aan de ouders de magt ontnomen wordt, om hunne kinderen zoodanig onderwijs te geven, als zij vermeenen voor God te kunnen verantwoorden, werd opgeheven. Wijders verklaarde hij, dat men hem geheel te onregt heeft beschuldigd van vijandige gezindheid jegens de Katholijken; — dat hij den naam van Christen onwaardig zou zijn, indien hij de Katholijken eenig onregt wilde aangedaan hebben; — dat hij daarom ook de maatregelen van het bewind, nopens het collegium philosophicum en nopens het onderwijs in Belgie, betreurd heeft; — maar dat hij er niets onregtmatigs in gezien had, dat aan den door sommigen geuiten wensch, om het art. der Grondwet van 1814, waarbij bepaald werd, dat de Souvereine Vorst de hervormde eeredienst behoort te zijn toegedaan, ware voldaan geworden. Nog laatstelijk was dat verzoek door 600 leeraars der hervormde gemeente aan de Synode gedaan, en door deze aan den Koning onderworpen. Voorts bestreed hij de suprematie van het wereldlijk gezag op de Kerk. Dezelve was ongerijmd. De regering had zich op eene ongelukkige wijze met de godsdienstige geschillen bemoeid. Hij nam deze gelegenheid waar, om Z. Exc. den minister van justitie te verzoeken, de maatregelen tegen de afgescheidenen te doen ophouden, welke zoo menig vriend van Vaderland en Koning hebben geërgerd en bedroefd.

In het 3de deel zijner rede ging de spreker in het bijzonder de gevolgen na der verwerping van de eerste voordragt, die hij allezins wenschelijk achtte. Hij hoopte, dat die verwerping ten gevolge hebben zou, dat, de regering, bij het doen van eene nieuwe voordragt daarvan, van het unitiatief gebruik zou maken, om andere verbeteringen aan te bieden. Mogt zij daartoe niet besluiten, dan zou het uitzigt treurig wezen.

Ten slotte zag de spreker op het goede, dat Nederland is overgebleven. „De natie (zeide hij) wil het behoud van orde en rust. Zij betoont steeds liefde voor *Oranje*. Zij vreest voor verandering; maar het volk moet worden geleid; er behoort eenheid of plan bij de regering te bestaan; er behoort een middenpunt gevestigd te worden, waarom de welgezinden zich kunnen scharen; er behoort niet gehandeld te worden, zoo als in de laatste zitting der Tweede Kamer, toen aan het Koninklijk gezag hier te lande groot nadeel is toegebragt geworden, hetwelk in jaren niet weder kan hersteld worden. Wanneer nergens veerkracht of getrouwheid bestaat; wanneer de goede beginselen, door welgezinden voorgestaan, worden miskend: dan zijn de gevolgen onberekenbaar; dan zal er een dag aanbreken, waarop in deze vergadering niet over de splitsing van eenig gewest zal worden gehandeld, maar waarop elders de inlijving van dezen staat in eenig ander magtig Rijk zal worden uitgesproken."

Het vervolg der beraadslagingen is bepaald op morgen.

Van den 28sten. Heden is in de Tweede Kamer de beraadslaging over de ontwerpen tot wijziging der Grondwet voortgezet.

De heer *van Rappard* heeft zich voor de ontwerpen verklaard. Hij deed opmerken, dat dezelve merkbare verbeteringen inhielden en allezins noodzakelijk waren. Hij toonde ook aan, dat de wijziging der Grondwet geenszins zoo onvolledig was, als sommigen beweerden.

De heer *van Spandaw* verklaarde zich voor de ontwerpen, en betoogde de noodzakelijkheid, om aan het herzieningswerk een einde te maken en de regering alzoo niet langer in moeijelijken toestand te doen verkeeren.

De heer *de Man* zou in de tegenwoordige omstandigheden voor het ontwerp stemmen. Hij had echter gaarne meer volledige herziening gezien, en hoopte, dat er later eene stelselmatige herziening zou plaats hebben. Voor het oogenblik offert hij zijne bedenkingen aan het algemeen belang op.

De heer *Storm* verklaarde zich tegen de ontwerpen, zoo wel omdat geene vertegenwoordigers uit Limburg aan de werkzaamheden van het herzieningswerk deel namen, als omdat zij op zich zelve gebrekkig en onvolledig waren en niet aan de behoeften des tijds en van het volk voldeden. Hij meende, dat men later met spanning en moeijelijkheden welligt verpligt zou zijn te geven, hetgeen men nu weigert. Ook hij verklaarde zich voor vrijheid van onderwijs en eeredienst, regtstreeksche verkiezingen en verantwoordelijk ministerie, regt tot ontbinding der Tweede Kamer. Wijders beklaagde hij zich over voortdurende kostbaarheid van het staats-bestuur; over ongelijke en onevenredige bedeeling van ambten en bedieningen.

De heer *de Kempenaer* heeft in het breede zijn gevoelen ontwikkeld, dat de tegenwoordige wijziging der Grondwet noch aan de behoeften, noch aan de verwachtingen des Nederlandschen volks voldoen, en dat het noodzakelijk is, om bij tijds de billijke wenschen van hetzelve te verhooren. Hij vermeende, dat men zich niet in slaap behoorde te wiegen en het doodelijk vergif innemen, dat in 1830 den dood veroorzaakt heeft. Hij begreep, dat er vele inbreuken

op de Grondwet hadden plaats gehad, en dat de grondslag van alles, het bestaan van eene getemperde monarchie en gelijkheid der drie staatsmagten, geheel over het hoofd was gezien. Hij vermeende, dat men den weg, in 1815 gevolgd, ook nu moest inslaan, om de geheele Grondwet te herzien en op betere grondslagen te vestigen. Op zich zelf zou het niet deel nemen der vertegenwoordigers van Limburg aan deze beraadslaging voor hem eene genoegzame reden opleveren, om al de ontwerpen af te stemmen. Hij kon zich ook niet vereenigen met de voorgestelde inlijving van Limburg in dit Rijk, en kon ook de splitsing van Holland geenszins goedkeuren.

De heer *van Nagell tot Wisch* beschouwde het werk onvoldoende, en zou alle de ontwerpen afstemmen, ook om dat de Limburgers aan den arbeid der herziening geen deel nemen. De meeste ontwerpen zouden, volgens zijne meening, niet voldoen aan het verlangen van eenig persoon, van welk gevoelen men ook mogt wezen.

De heer *van der Heim* achtte het gebiedend noodzakelijk, voor het welzijn van het dierbare Vaderland, dat de thans aanhangig zijnde ontwerpen werden aangenomen. Hij beschouwde de voorgestelde wijzigingen noodzakelijk en doeltreffend; hij vermeende, dat derzelver verwerping den weg voor elke noodzakelijke verandering zou afsluiten. Meerdere wijzigingen beschouwde hij min noodzakelijk.

De heer *Rau* verklaarde zich tegen het 1ste ontwerp, omdat hij het niet kon toegeven, dat over het lot van eenig gewest werd beslist, zonder dat zelfs de Staten van het gewest deswege waren gehoord. Hij vond daarenboven eene territoriale omschrijving in de Grondwet niet noodzakelijk.

De heer *van Nes* heeft in het breede zijn gevoelen ontwikkeld, dat de dubbele Kamer in allen opzigte gelijke regten als de gewone Tweede Kamer had, en dat zij alzoo bevoegd was, om voorstellen tot wijziging der Grondwet te doen. Hij herinnerde daarbij, wat er in 1815, bij de toenmalige dubbele Kamer der Vereenigde Nederlanden, heeft plaats gehad. Hij betoogde de noodzakelijkheid, om de Grondwet naar de behoeften en den volksgeest te wijzigen. Hij oordeelde dat het thans de tijd daartoe was; de omstandigheden waren dringend. De voorgedragene ontwerpen achtte hij ontoereikende, onvoldoende en gebrekkig. Hij zag zich verpligt, dezelve alle te verwerpen, Hij trachtte aan te toonen, dat de gebrekkige Grondwet juist de oorzaak was van den achteruitgang van 's lands financien. Met kwistige hand was men 25 jaren lang, ten aanzien der geldmiddelen, te werk gegaan, zoo dat de schulden van 14 tot 42 millioenen aan jaarlijksche renten waren geklommen; de geldelijke ongelegenheden waren tot die hoogte gerezen, dat daarvoor reeds geene redding meer zou bestaan, indien de inkomsten onzer oost-indische bezittingen niet door een man van genie tot eene te voren ongekende hoogte waren gebragt; maar ook de rijke oogsten van Java waren reeds bij voorraad verslonden, en op dat eiland heerschte knellend geldgebrek. Hij schreef het verval der geldmiddelen voornamelijk toe aan de inrigting van het staatsgebouw op te groote schaal. Hij wenschte de afschaffing der Eerste Kamer; eene betere regeling der ministeriële verantwoordelijkheid; meerdere magt der Tweede Kamer, bepaaldelijk omtrent het voorstellen van verbeteringen in ingediende wets-ontwerpen; verbetering van het stelsel van verkiezingen, zoo dat onder andere ook de Staten-Generaal, welke thans eigenlijk slechts de Staten der provincien vertegenwoordigden, naar waarheid zouden kunnen gezegd worden „ het geheele Nederlandsche volk te vertegenwoordigen."

Morgen ochtend zal de beraadslaging worden voortgezet.

DORDRECHT, *den 26 Augustus.* Men wil, dat het fort Knodsenburg, aan den regter Waaloever, over de stad Nijmegen gelegen, weder zal in orde gebragt en versterkt worden.

LEEUWARDEN, *den 31 Augustus.* Bij besluit van Z. Maj., dd. 11 Augustus 1840, zijn goedgekeurd de statuten van eene *Groninger Assurantie Compagnie voor Zee- en Brandgevaar*, met een fonds van *f* 100,000, onder directie van de heeren *J. Cardinaal* en *A. Lamberts Hurrelbrinck*, commissarissen, *J. Hesselink Wz.* en *U. G. Schilthuis.*

Blijkens aankondiging van den minister van finantien zijn de middelprijzen der inlandsche granen van 20 Julij tot 19 Augustus geweest: Tarwe, per mud *f* 10,48; Rogge *f* 6,53½; Boekweit *f* 6,46; Gerst *f* 5,41; Haver *f* 4,41; Ongepelde Spelt *f* 3,87½; dien ten gevolge zullen gedurende de maand September de regten bedragen bij den *invoer*, per mud. Tarwe en gepelde Spelt 25 c.; Rogge 15 c.; Boekweit 15 c.; Gerst en Mout 10 c.; Haver 15 c.; ongepelde Spelt 30 c. *Uitvoer:* Tarwe en gepelde Spelt 50 c.; Rogge 30 c.; Boekweit 30 c.; Gerst en Mout 25 c.; Haver en ongepelde Spelt, vrij.

Nopens de komst van Prins *Hendrik* te Toulon leest men van daar, van den 20 Augustus: „ Het Nederl. fregat *de Rijn*, kapt. *Ariens*, den 16den van Mahon gezeild, is gisteren nacht op onze reede aangekomen, hebbende aan boord als tweeden luitenant den jongen Prins *van Oranje.* Heden morgen, bij het opgaan der zon, heschen al onze schepen de vlaggen en deden een koninklijk salut, hetwelk door het fregat werd beantwoord. Dit schip wisselde daarop het salut met het land. Tegen den middag heeft de vice-admiraal *Lagravière*, zeeprefect, een bezoek bij den Prins *van Oranje* afgelegd, wordende bij zijne komst en vertrek door kanonschoten van het fregat begroet. Des namiddags 3 ure waren al de troepen van de bezetting in de wapens en vormden eene rij van de haven naar het hôtel der zeeprefecture. Kort daarna kondigde het kanon van het admiraalschip de komst van den Prins in het arsenaal aan. Z. K. H. was vergezeld van den heer *Ariens* en den geheelen staf. Een groot getal opper- en andere officieren der Fransche marine volgden den trein. De jonge Prins droeg de uniform van vaandrig (*d'enseigne de vaisseau*); hij heeft een kort bezoek bij den prefect afgelegd, en is daarop naar boord teruggekeerd. Men verneemt, dat Zondag een bal aan het hôtel der prefecture aan Z. K. H. zal worden gegeven."

NES OP AMELAND, den 25 Augustus 1840.

LANDGENOOTEN!

Hebben de Amelanders en vooral de bewoners van het dorp Nes, in de laatste twee jaren, door de Zeevaart, vele treffende verliezen geleden, bloedt *nog* menig hart wegens het jammerlijk uiteinde van echtgenoot, zoon, vader of broeder, hartroerend is de ramp, die onze woonplaats, voor weinige dagen op nieuw trof. Het veerschip van *Gerrit Klasen Klein*, den 12 dezer van hier naar Amsterdam vertrokken, is bij den storm van den 14den, in de Zuiderzee, tusschen Stavoren en Hindeloopen, omgeslagen en vergaan. Behalven de schipper en deszelfs knecht, waren onder de daarbij omgekomenen vijf inwoners van Nes en één van Ballum. Drie van deze verongelukten laten bitter bedroefde en behoeftige weduwen na, van welke twee met een talrijk kroost bezwaard zijn en de derde slechts acht weken gehuwd was. Ook de kinderen en de kleinkinderen van den schipper, zijn door deze ramp in min of meer behoeftige omstandigheden gedompeld. Ameland kan uit zich zelve bezwaarlijk in de behoeften van al deze ongelukkigen voorzien. Het is daarom, medelijdende Landgenooten, dat de Ondergeteekenden zich tot eene Commissie hebben gevormd om Uwe nog nimmer voor dit Eiland gevraagde deelneming en werkdadige hulp in te roepen. Zulks doen wij door deze, en verzoeken U, wat gij, tot ondersteuning dier hulpbehoevende weduwen en weezen zoudt willen afzonderen, in te zenden of bij één der Leden dier Commissie, of bij één der, zich gaarne met den ontvangst belastende Heeren *H. Beckkerk Heijmans*, in het Naauw te Leeuwarden, *E. H. Maasdorp*, in het Amelander Veerhuis, op het Droogbak te Amsterdam en *J. Friso Roorda*, Apotheker in de Kamperstraat te Zwolle.

Nader zal behoorlijke opgave der ontvangen giften en van de wijze van uitreiking derzelve in deze Courant worden gedaan.

De voornoemde Commissie,
Jr. D. W. C. VAN HEECKEREN, *Grietman.*
J. SCHELTEMA, *Assessor.*
J. H. HEIJMANS Gz., *Notaris en Secretaris.*
J. ROORDA, *Predikant bij de Hervormden.*
J. H. COSTERS, *Predikant bij de Doopsgezinden.*

Door den noodlottigen brand, door den bliksem ontstaan, in den vroegen morgen van den 23 dezer, ten huize van de weduwe *Anne J. Jongsma*, Grutterscheте Rinsumageest, is dezelve, nog treurende over het verlies van haren voor twee jaren gestorvenen man, thans gedeeltelijk van haar vermogen beroofd, en daardoor niet geheel in staat in het voor haar en hare vier Kinderen benoodigde onderhoud te voorzien.

De Ondergeteekenden, met den toestand der Weduwe en Kinderen begaan, en iets willende bijbrengen, tot leniging van haren treurigen toestand, nemen de vrijheid de medelijdende Ingezetenen van dit Gewest, uit te noodigen, met hen, het hunne te willen bijdragen, tot verzachting van het ongelukkige lot dezer Weduwe en Kinderen, en belasten zich volgaarne, de liefdegiften te ontvangen, welke de zoo bekende mededeelzaamheid van Vrieslands Ingezetenen zouden willen afzonderen, en verschaffen hiertoe de gelegenheid ten hunnen huize; zullende van de ontvangst door dit Blad melding worden gemaakt.

Rinsumageest, den 25 Augustus 1840.
A. DE JONG, *Predikant der Doopsgezinde Gemeente te Dantumawoude.*
W. VAN RIESEN, *Notaris te Rinsumageest.*
G. JONGSMA, *Secretaris van Dantumadeel te Rinsumageest.*

Ontvangen ten behoeve van de Wed. *A. J. Jongsma*, te Rinsumageest:

Van Z. en D. te Leeuwarden *f* 12,60½. Van W. aldaar een Coupon Amort. Syndic. no. 16487 à *f* 17,50. Van N. te Rinsumageest *f* 10. Van Mej. Brandschade *f* 3. Van N. N. andere zijde een Coupon Werk. Schuld à *f* 2,50.

HAARLEM, den 25 Augustus.

Door den grooten kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente alhier, is heden uit het vroeger gemaakte *drietal*, tot herder en leeraar dezer gemeente beroepen, de wel-eerw. en zeer geleerde heer *Pieter Anthonij Romijn*, predikant te Weesp.

LIJST der plaats gehad hebbende UITLOTING VAN OBLIGATIEN, *ten laste het Keizerrijk* Rusland, *Leening van* 1828 *en* 1829.

Drie Honderd acht OBLIGATIEN der *Russische* GELDLEENING van het jaar 1828, genummerd als volgt:

13856	15387	3330	2384	4913	2851	9398	7603	2563	11496
408	5709	3791	815	515	3906	4063	16424	13547	11626
4424	6589	378	10191	15893	11908	2945	7143	1498	10803
14238	1585	8838	8571	901	226	11822	4188	7733	2355
13855	11043	10616	16416	3801	3806	1269	8815	8855	1549
1046	3160	977	6717	1634	12686	3193	14679	13078	16549
4551	5479	11527	13894	14194	12422	4730	15058	15081	8184
5999	3125	3991	16420	16895	5197	7864	2796	12167	8410
2647	12700	764	9180	15722	13653	5404	12308	4769	13649
14582	15578	17132	15571	13323	1665	8233	1197	9886	9924
2482	17453	17794	2510	11854	7291	12007	14374	14545	4353
14307	16605	4762	1902	7050	3874	13477	8419	11119	11507
6550	3223	17569	10516	16702	6743	13730	7911	4958	12334
757	17399	89	4942	8426	327	10858	15887	14002	13492
6182	10870	2339	10235	6710	11722	5592	459	32	2883
9195	16135	13189	183	2464	15086	2152	936	8013	6987
5014	15257	544	3468	3124	6756	6090	2962	6541	7519
8481	10143	14012	12886	10216	1741	7573	7150	13842	13116
2280	14783	13591	7909	17068	15229	4791	2814	3259	5840
12850	10528	5173	16745	12869	11041	3413	8343	73	15760
1006	6591	5042	17496	1614	13998	8514	8136	9298	15518
12407	6685	7843	14660	4534	2124	17254	4779	11567	12868
12733	16303	16779	13331	9038	14452	635	16127	10290	5980
14157	17739	15467	2347	17639	12947	500	17271	7952	14406
13058	6061	13361	2730	5384	10200	84	15979	8744	10635
6677	5408	1852	8875	1435	17446	17009	8881	10753	3625
9743	8632	10802	16431	9344	17022	8350	5183	2145	4912
11899	17080	3361	17615	9510	3368	15990	11941	9791	1918
1472	15226	2820	8052	1432	17909	10677	1189	11120	9761
2193	12495	9404	14890	16213	13663	17842	236	11698	17910
12028	7468	1920	3039	3544	902	17012	12634		

En *Drie Honderd een en Negentig* OBLIGATIEN der *Russische* GELDLEENING van het jaar 1829, genummerd als volgt:

26018	21232	33915	41666	22307	23399	32578	21774	25364	29169
28293	19238	37316	30566	38947	26299	25869	40042	30525	22300
28703	26597	18649	23453	37292	18549	28872	19136	21930	32068
33466	19509	28469	34348	25263	25608	18489	24206	29067	28933
34980	39643	24660	37201	39417	26115	23944	22730	28508	38750
21602	19691	20235	41940	27612	19543	38209	32279	19431	25952
38753	18618	32202	40463	26763	35898	36599	37171	19127	18301
20517	23952	20009	21895	20029	32532	34177	23807	23898	24256
33734	22246	30721	41099	31398	26871	24366	26125	29186	27604
30043	40940	20588	35408	32212	19935	25898	22617	29825	36211
41670	32645	31106	25043	28248	41660	35548	21017	40252	22174
29564	23598	27025	32972	29069	18226	33437	33732	20597	23724
32924	41077	32132	19102	31395	30014	23447	31193	39523	36839
23265	27708	26315	32950	41687	25020	29193	31165	19310	18410
41344	27702	37310	24786	37477	32702	31568	34477	38789	40612
39731	18804	38705	37543	20758	30622	38837	33418	28431	39093
27770	32601	30938	37839	32259	25115	39588	22072	34707	23740
19798	34926	32666	37429	26190	32036	22334	32559	33295	28163
39723	33872	34594	39246	36717	39143	40087	20839	34449	37096
30379	30764	27671	20129	27795	26495	32936	24315	29970	40922
20103	26319	41774	35429	33939	34417	34035	18775	18625	29723
27297	35925	26322	32778	38454	24399	21904	39160	36276	31614
21451	35500	40162	36567	20904	23437	30275	20034	32130	20256
21126	23771	26811	34888	34901	32447	19389	30789	27365	27906
30864	25405	34517	26254	40754	23804	29122	33215	34696	18580
38807	23245	25403	22366	39111	30763	36136	40404	40064	20657
27601	20279	26000	28679	41374	28975	32865	20783	23196	28642
24791	25892	26921	23795	33156	36016	32367	26883	27464	23047
28488	26406	36873	35110	22261	32315	25179	33793	41039	29848
41221	33401	28626	21702	37902	18380	18211	31754	20318	18038
31066	23174	39344	41608	27387	24047	21253	18283	33228	19933
28327	27384	25893	24512	37853	25776	30577	20394	34233	39311
40155	25957	31817	35966	26029	37810	38221	37465	36036	41010
25993	20539	34874	31525	29387	31776	22733	21662	22495	36302
30098	19964	40596	33470	39777	36536	24976	22994	19938	40744
28513	34464	31327	18015	29652	21134	23293	24626	36636	33434
28065	40777	19518	19356	19993	24136	24629	27205	33592	36979
23741	37494	20628	36410	35179	28125	38530	37265	28157	28947
37368	27285	36304	34316	36777	18394	36054	36825	40948	39286
22932									

M E N G E L W E R K.

W A L D E M A R II.
KONING VAN DENEMARKEN.

De geschiedenis van den Deenschen Koning WALDEMAR II of de *Overwinnaar*, gaf den Auteur INGEMANN overvloedige bouwstof aan de hand tot de daarstelling van een uitmuntend romantisch tafereel. Voorname personen en zaken nam hij uit de historie zelve van dien tijd, het glansrijkst tijdperk van der Denen geschiedenis.

Het verhaal begint met een bezoek van den geleerden en godvruchtigen Aartsbisschop Andreas, die zijnen Hexaëmeron (werk over de zesdaagsche schepping) voltooid had, den kundigen geneesheer Harpestreng, en den beroemden Gunner, afgelegd bij den Vader der Deensche Geschiedenis, den wereldberoemden Saxo Grammaticus, op het oogenblik dat hij zijn onsterfelijk werk voltooide. — Nog heden ten dage is zijne voortreffelijke Deensche Geschiedenis op eene zoo hooge waarde geschat, dat in den verledenen jare te Kopenhagen eene nieuwe Uitgave verscheen, door den overleden Bisschop van Seeland P. E. Muller bewerkt, en in 't licht gegeven door den Hoogelaar J. M. Velschow, wiens aanteekeningen in een tweede deel worden verwacht. — De romandichter heeft Saxo naar waarheid voorgesteld, de gesprekken over de Historie van zijn land zijn belangrijk en het verhaal van de verschijning des zwarten bergwerkers, de vergiftiging van den VI Kanut, WALDEMARS Broeder, ontdekkende, wekt reeds de belangstelling op. De jongeling, die de reizigers vergezelde, was de vaderlooze Karel van Rise, zoon eens voornamen Burgtheers, bestemd tot het vervullen eener voorname rol in dit stuk; hij wordt door Saxo tot leerling aangenomen, maar, hoewel tot kerkvoogd verordend, kreeg zijn ridderlijke aanleg spoedig de overhand, die pen en papier voor helm en zwaard verwisselen deed. Hij reist met zijnen leermeester naar Rotskild, diens bestemmingsoord; de brave Saxo was afgeleefd, hij wordt ziek en sterft. Bij zijne begrafenis verschijnt aan Karel weder den geheimzinnigen bergwerker. Een klein, lief, prachtig gekleed meisje, spelend op de stoep van een voornaam huis, liep naar den bedroefden leerling van den nu zaligen Saxo en bragt hem bij haren Vader. Het was Rigmor, de Dochter van Graaf Albert van Nordalbingien, Zusterszoon van den Koning en oppersten Heirvoerder, die Karel in zijne dienst nam, waarover het meisje zeer verheugd was. Het kinderspel van Karel en Rigmor werd echter, gelijk men vaak gebeuren ziet, ook hier ernst; het had eene allesbeslissende liefde ten gevolge; maar Graaf Albert, van Koninklijke afkomst, kon nooit zulk eenen echt goedkeuren, zoodat de vlucht der gelieven en een geheim huwelijk werd ondernomen, hetwelk tot vele treffende tooneelen aanleiding en den Schrijver gelegenheid gaf zijn verhalen keurig af te wisselen, te versieren en de contrasterende karakters van den trotschen, onbuigbaren, maar ook standvastig edelen Graaf en van den regtschapen en tevens onversaagden Karel op zijne schilderij in een heerlijk licht te plaatsen.

Op de reis van Rotskild naar het Koninklijk slot op Ribe bezoeken Graaf Albert en Bisschop Peter met hun statelijk gevolg de jonge weduwe van Esbern

... doch wegens verspreide geruchten van verbodenen omgang ... zeer verdachte Helene, welke eene onuitbluschbare liefde voor hem koesterde. De gasten werden hoffelijk ontvangen en onthaald. Daar nu het gerucht sprak van spokerijen op Helene's slot, wilden Graaf Albert en de Bisschop, door Karel gevolgd, zulks onderzoeken. Zij komen des nachts in de hooge torenkamer, alwaar in een soort van wonderboek vol wigchelarijen de grootste staatsgeheimen zijn verborgen, hetwelk de Bisschop met verbazing ontwaart. (Dit is de voorstelling van het vignet voor het I Deel.) Dit avontuur besluit met het verbranden, door toedoen des bergwerkers, van dien vleugel van den burgt, in welke zij zich bevonden en waaruit zij met moeite zich redden. — De wispelturige Helene had besloten met hare dochters en schoonzonen mede naar het Hof te gaan, doch had op deze reis veel ergernis, als zijnde bij het publiek in groote minachting. Het nachtverblijf in het Gildehuis te Nijborg is eene belangrijke episode. — Aan den Koninklijken disch, waar met Graaf Albert vele Ridders en Edelen des Rijks waren aangezeten, bezong de Deensche Skald Thorgeir den lof van de jonge schoone Prinses Margaretha van Bohemen, Dochter van Koning Primislaus. Hare beeldtenis, aan de gasten vertoond, kwam Koning WALDEMAR onder het oog. Deze Vorst wordt ons afgebeeld, en zoo luidt ook zijne geschiedenis, als een groote Monarch, een man van een verheven karakter, edel van aard, dapper en ondernemend, kloek van geest, grootmoedig van ziel, maar tevens driftig, hoogst eerzuchtig, dorstend naar hoogheid en roem; daarbij was hij schoon en innemend van gestalte, vlug in houding en gebaren, een gevaarlijk aanbidder der schoone sekse, op wier alvermogen hij dan ook, gelijk de wijze Salomo, dikwijls triomfeerde, maar daarop ook dikwijls schipbreuk leed. De Koning zag het heerlijke afbeeldsel en begeerde dadelijk het engelschoone origineel te bezitten.

Jonker Strange Ebbesön, de vertrouwde vriend en raadgever des Konings, in diens jeugd zijn wapen- en leermeester, wordt in plegtig gezantschap afgevaardigd om de Prinses ten huwelijk te vragen en bij toestemming, als Koninklijk lasthebber den echt te voltrekken. WALDEMAR doet zelf het gezantschap uitgeleide en bij den terugtogt ontmoet hij den kolenbrander, die hem zijn lot voorspelt.

Kort daarna ontvangt de Koning berigt dat zijn Vasal en Leenman Graaf Hendrik van Schwerin, een boosaardig en listig vijand, een zijner burgten verraderlijk in brand had gestoken en den burgtheer verjaagd. De Koning trekt op om den verrader te straffen, doch wordt verschalkt, met hulde op des Graven slot ontvangen, en door feesten bezig gehouden, waardoor de veete vergeten wordt. Hier ontmoet hij de schitterend schoone Prinses Beringaard, dochter van Sanctius, Koning van Portugal, die hem zoodanig betooverd, dat hij in het vuur van zijnen hartstogt een zijner Ridders last gaf in allerijl naar Bohemen te reizen, en, zoo mogelijk, het huwelijksvoorstel in te trekken. Deze spoedeischbode kwam te laat, juist toen Jonker Strange met de Koninklijke zestienjarige bruid, gereed stond te scheep naar Denemarkten te vertrekken. Met de uitmuntende beschrijving hiervan, voorafgegaan en vergezeld van andere gebeurtenissen, eindigt het eerste deel van Ingemanns verhaal.

(*Het vervolg hierna*).

De FACULTEIT DER BESPIEGELENDE WIJSBEGEERTE EN LETTEREN VAN DE *UNIVERSITEIT* TE *GRONINGEN* verwittigt door deze de belanghebbenden, dat het Examen van diegenen, welke hetzelve, ingevolge art. 150 van het Koninklijk besluit van den 2 Augustus 1815, no. 13, voor genoemde Faculteit moeten afleggen, *alvorens bij den Rector-Magnificus der Universiteit te kunnen worden ingeschreven*, op Dingsdag den 8 September 1840, des voormiddags te 9 uren en vervolgens, zal worden afgenomen in de Senaatkamer der Hooge School; weshalve dezelve worden aangemaand, om op den bepaalden dag, des voormiddags te 9 uren precies, voor de Faculteit ten gezegden einde in de Senaatkamer opgemeld te verschijnen. C. DE WAAL, *Deken*.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat de NAJAARS-VEILINGEN der Maatschappij van 1840, zullen gehouden worden, op de dagen en plaatsen en bestaan uit de artikelen en hoeveelheden, hieronder gemeld.

Te *Amsterdam*, *op Maandag den 7 September* 1840.
276,471 Balen 1972 Vaten JAVA KOFFIJ, } liggende *aldaar*.
15,290 —— SUMATRA KOFFIJ, }

Te *Rotterdam op Donderdag den* 10 *September* 1840.
198,727 Balen 1579 Vaten JAVA KOFFIJ, liggende *aldaar*.
23,319 —— 1318 —— —— —— te *Dordrecht*.

Te *Middelburg*, *op Donderdag den* 17 *September* 1840.
16,609 Balen 441 Vaten JAVA KOFFIJ, liggende *aldaar*.

Te *Amsterdam op Woensdag den* 23 *September* 1840.
360 Vaten NOTENMUSCAAT, liggende te *Amsterdam*.
160 —— —— —— *Rotterdam*.
20 —— FOELIE, —— *Amsterdam*.
60 —— —— —— *Rotterdam*.
29 Kisten NOTENZEEP, —— *Amsterdam*.
94 Rollen JAVA KANEEL, —— *Amsterdam*.
12 Kisten }
2 Rollen } DITO DITO, liggende te *Rotterdam*.
108 Zakken en Pakken }

De Maatschappij geeft bij deze aankondiging, de verzekering, dat zij vóór hare gewone Voorjaars-Veilingen van 1841, geene andere *Koffij* en *Specerijen*, dan de bovengemelde partijen aan de markt zal brengen.

De Monsters van de *Koffij* zullen op Vrijdag den 14 Augustus en die der *Specerijen* op Vrijdag den 21 Augustus eerstkomende, verkrijgbaar zijn; terwijl de Notitien met de Veilconditien in tijds zullen worden uitgegeven.

Amsterdam, VAN DER HOUVEN, *President*.
den 4 Augustus 1840. KOOIJ, *Directeur*, *fungd. Secretaris*.

MUZIJK IN DEN STADSTUIN, voor het laatst, op Woensdag den 2 September 1840, des namiddags 4 ure, bij gunstig weder. *Entrée vrij*.

GROOT ASSAUT.

Op verzoek van eenige Liefhebbers der Schermkunst, zal door de Ondergeteekenden Meesters van de Wapens bij de 8ste Afd. Inf., op Maandag den 7 dezer, des namiddags ten 4 ure, ten huize van *C. H. Wilkeshuis*, in het Zaalland te Leeuwarden, eene SCHERMPARTIJ worden gehouden, waarbij Gevechten zullen plaats hebben:

1. Met het gewoon Bajonetgeweer.
2. Met den Degen (Fleuret).
3. Met de Sabel (Schwadron).
4. Met den Stok (Baton).

Entrée voor een' Heer met of zonder Dame dertig Cents.

H. J. SCHUUR, *Fourier*.
A. WOLDENDORP, }
A. J. ALLES, } *Flankeurs*.
B. W. DIJKSTRA, }

*** Getrouwd:
Neustadt-Gödens, C. O. VOGET, en
den 20 Augustus 1840. C. F. VAN DER SMISSEN.

*** Getrouwd:
Oudkerk, L. S. P. MEIJBOOM,
den 27 Augustus 1840. *Theol. Dr. en beroepen Pred. te Hornhuizen en Kloosterburen*, en
M. A. S. THODEN VAN VELZEN.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON, IJKJE SIDERIUS, Echtgenoote van
Harlingen, E. HARKEMA,
den 22 Augustus 1840. *Mr. Bakker*.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen ZOON LEMKE BOKMA, geliefde Echtgenoote van
Nijmegen, den 23 Augustus 1840. J. SICKENS BOELENS.

*** Heden beviel van eene DOCHTER J. P. ENNEMA, Echtgenoot van
Franeker, den 24 Augustus 1840. B. S. DE JONG.
Eenigste kennisgeving.

*** Mijne hartelijk geliefde Echtgenoote TETJE JULIA JONGSMA, beviel heden morgen, door Gods goedheid, gelukkig van een welgeschapen ZOON.
Leeuwarden, MR. C. M. A. SIMON VAN DER AA.
den 25 Augustus 1840.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON T. DE KOK, Echtgenoot van
Franeker, den 25 Augustus 1840. FLORIS VISSER.
Eenige kennisgeving.

ST. ANNA PAROCHIE, den 25 Augustus 1840. Heden beviel van eene DOCHTER, de H. W. Geb. Vrouwe VAN ANDRINGA DE KEMPENAER, geb. DE SCHEPPER.

BEETGUM, den 28 Augustus 1840. Heden beviel mijne Echtgenoot L. HOLTHUIS, zeer voorspoedig van eene DOCHTER.
J. MEIJER.

*** Heden verloste van een MEISJE W. MENNES, Echtgenoote van
Groningen, den 29 Augustus 1840. J. E. HEERES.

*** Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, MARIA CATHARINA RINKES, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 30 Augustus 1840. J. G. F. HEUVELDOP.

*** Mijne Echtgenoote JOUKJE REELING, beviel heden van eenen ZOON.
Leeuwarden, den 31 Augustus 1840. J. TER HORST WZN.

OENEMA STATE, bij Leeuwarden, den 22 Augustus 1840. Heden avond overleed in den ouderdom van ruim 86 jaren, de Hoog Wel Geboren Heer R. W. Baron VAN MIDDACHTEN.

*** Heden namiddag omstreeks twee ure, overleed na een lang en smartelijk lijden CORNELIA WIGLES GORTER, in den ouderdom van bijkans dertig jaren, geliefde Echtgenoote van
Kollum, den 24 Augustus 1840. G. DIJSTELBERGE.

LEEUWARDEN, den 28 Augustus 1840. Heden overleed alhier in den ouderdom van vier en vijftig jaren de Wel Edel Gestrenge Heer, de Heer THEODERE CASIMIR ARENSMA, Ridder der Militaire Willems Orde, van den Nederlandschen Leeuw en van het Legioen van Eer, Lt. Colonel, Plaatselijk Commandant der Stad Leiden.

Op uitdrukkelijke begeerte van den Overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.

Eenige kennisgeving.

*** In den afgeloopen nacht werden wij weder in diepen rouw en droefheid gedompeld, door het zeer onverwacht en voor ons smartelijk overlijden van mijnen geliefden oudsten Zoon en mijne Kinderen en Behuwdkinderen teederbeminden Broeder, den Heer GERRIT MEINDERTS BOKMA DE BOER, in leven Cichoreifabrikeur alhier, in den ouderdom van 39 jaren en ruim 5 maanden.

Diep getroffen door het gemis van eenen geliefden Zoon en Broeder, die ons allen dierbaar was, geven wij door deze kennis aan Vrienden en Bekenden, met verzoek dit algemeen berigt voor bijzondere kennisgeving te willen aannemen.

Leeuwarden, J. G. BOKMA,
den 29 Augustus 1840. Wed. M. A. BOKMA DE BOER.
Mede uit naam mijner Kinderen en Behuwdkinderen.

NB. De affaires zullen op denzelfden voet blijven voortgaan.

De BOTER te Leeuwarden, den 28 Augustus 1840, *f* 32,50 à *f* 34,50.
GROVE KAAS *f* 19,00 à *f* 23,00.
BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw*.
LEEUWARDEN, Vrijdag den 28 Augustus 1840: Puik Boter *f* 34,50.
De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge *f* 180,00 het Last. — Tarwe *f* 11,35 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, den 29 Augustus 1840.

NEDERLAND				Gebl.
Werk. Schuld à 2½ pCt.		51¼	51¼	51⅜
Dito dito...... 5	„	99¾	99¾	99½
Kansbilletten	*f*	22½	23	22¹⁵⁄₁₆
Amortis. Synd. 4½ pCt.		89¾	90¼	90
Dito dito 3½	„	74¾	75¼	75
Handel-Maats. 4½	„			
Nieuwe dito .. 4½	„	168¼	168¼	168⅛
O. I. Leening 5	„	96	96½	96¼

				Gebl.
SPANJE.				
Ardoins........ 5 pCt.		22¼	22¼	22⁵⁄₁₆
RUSLAND.				
1798, 1816.... 5 pCt.		104½	105	104⅞
1828, 1829.... 5	„	105	105½	105⅛
Inschrijv. Assig 6	„	69	69½	69¼
POLEN.				
Aand. à fl. 500......	*f*	139½	140½	140
LOUSIA.*H.& Co* 5 pCt.				
Am. Bk.*H.& Co* 5	„	96	96½	96⅛

De handel in Fondsen was heden ter beurze van weinig omvang; de lager koers van Londen van ll. Donderdag, die voor de beurs bekend was, had weinig of geen' invloed, en, ofschoon de prijzen van enkele Hollandsche Effecten iets minder dan gisteren waren, bleef de markt daarin echter zeer vast.

In de vreemde Effecten ging weinig of niets om; de Ardoins bleven, na voor 22½ gedaan te zijn, 22⁵⁄₁₆, ⅜. Peru 9½. Coupon Ardoin 17¼.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, gedenken in het openbaar, aan de minstaannemenden, aan te besteden:

1. Het VERWEN VAN DE STADS TUSSCHENSCHOOL EN HET HUIS VAN DEN ONDERWIJZER, alsmede van de BEIDE STADS ARMESCHOLEN EN HET HUIS VAN DEN ONDERWIJZER BIJ EEN DERZELVE, met bijlevering der Materialen in een bestek.
2. Het HEKKELEN der STADS BUITENGRACHT volgens bestek.

Die hieraan gading maken, komen op Zaturdag den 5 September e. k., des voormiddags te 11 ure, ten Raadhuize dezer Stad, alwaar de Bestekken en Voorwaarden, van heden af, voor de gegadigden ter lezing liggen.

Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 26 Augustus 1840. PIER ZEPER.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

Onder degenen welke bij het vergaan van het Amelander Veerschip van den Schipper G. KLASEN KLEIN, op den 14 Augustus ll., in de Zuiderzee zijn omgekomen, zijn *zeven* op dit Eiland te huis behoorende personen nog niet gevonden.

Volgens de opgave van derzelver betrekkingen, is de uitduiding dier personen, naar de meeste waarschijnlijkheid als volgt: GERRIT KLASEN KLEIN, de Schipper, oud 65 jaren, gekleed met eene duffelsche zoogenaamde Monkerjekker, zwart lakens Vest, zwart manchester of duffelsche Broek, zwart zijden Halsdoek, wit katoenen Hemd, bonte Hemdrok, blaauw streepte Onderbroek, zwarte Kousen en hooge Schoenen.

DIRK PORTUGIES, oud 36 jaren, gekleed met eene lakensche of duffelsche Buis, bont Vest, zwart streepte Broek, rood bonte Halsdoek, katoenen Hemd, wit wollen Hemdrok, rood wollen Onderbroek, zwarte Kousen en lage Schoenen.

PIETER SCHOTZ, oud 30 jaren, gekleed met een duffelsch Jasje, zwart lakens Vest, blaauw lakensche of witte Broek, zwart zijden Halsdoek, rood baaijen Hemd, gestreept Dito, blaauw gestreepte Onderbroek, zwarte Kousen en lage Schoenen.

HENDRIK IJDES VAN DER GEEST, oud 15 jaren, gekleed met blaauw lakensche Buis, zwart lakens Vest, donker streepte Broek, rood bonte Doek, wit katoenen Hemd, blaauw gestreepte Hemdrok, bont gestreepte Onderbroek, graauwe Kousen en nieuwe hooge Schoenen.

JAN HOFKER, oud 19 jaren, lang 1 el 690 streep, donkerbruin Haar, bruine Oogen, groote Neus, gekleed met eene blaauw lakensche of eene duffelsche Buis, of dito Jasje, zwart everlast Vest, Engelsch lederen Broek, rood wollen Hemd en blaauw gestreept Dito, wit Amersfoorter Onderbroek, in den band gemerkt I. H., grijze Kousen en hooge Schoenen, waarschijnlijk bij zich hebbende een Certifikaat van voldoening aan de Nat. Mil. dd. 1° of 2° Mei 1840.

HARMEN EVERTS RIJPSTRA, oud 13 jaren, gekleed met blaauw lakensche Buis, zwart lakens Vest, gestreepte Broek, wit katoenen Hemd, Onderbroek met knoopsgaten aan beide zijden, gesprenkelde Kousen, lage Schoenen.

TEUNIS ROOS DE VRIES, oud 70 jaren, (van deze kan op dit oogenblik geene nadere uitduiding worden gegeven).

De overige, zich op gedacht Veerschip bevonden hebbende en mede omgekomen personen zijn bereids gevonden.

De Grietman van Ameland, verzoekt aan Heeren Burgemeesteren en Grietsliededen der aan Zee gelegen gemeenten, zoo in deze provincie als elders, om ingeval binnen hunne bedrijven, lijken mogten zijn aangedreven of binnen korten tijd mogen aanspoelen, met bovenstaande aanduidingen eenigzins overeenkomende, daarvan, met opgave der aan dezelve gevonden Kleedingstukken enz. aan hem Grietman kennis te geven, wordende er veel belang in gesteld, dat het overlijden der omgekomenen wettiglijk wordt gestaafd.

Ameland, *De Grietman voornoemd*,
den 27 Augustus 1840. VAN HEECKEREN.

HET GRIETENIJ-BESTUUR VAN WESTDONGERADEEL, zal, op Dingsdag den 8 September 1840, des namiddags 2 ure, op het Grietenijhuis te Ternaard, in het openbaar aanbesteden:

Het doen van eenige HERSTELLINGEN aan het BINNENWERK van den TOREN te Ternaard, met de Leverantie van de daartoe noodige Materialen.

De aanwijzing zal dienzelfden dag ter plaatse gegeven worden, en het Bestek intusschen ter inzage liggen op het voormelde Grietenijhuis.

VERSTRATING TE JOURE.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN HASKERLAND, maken hiermede bekend, dat zij op *Woensdag* den 2 September e. k., des voormiddags ten 10 ure, in het Tolhuis te Joure, publiek bij Inschrijving zullen aanbesteden:

1. Het leveren van plus minus 200,000 beste gele STRAATKLINKERTS.
2. Het ARBEIDSLOON der Verstrating van de GROOTE MIDSTRAAT en der Bestrating van de ENKELE REGEL te *Joure*.

Tot de beschrijving van het *Arbeidsloon* zullen alléén worden toegelaten de zoodanigen die van de Gemeente Besturen hunner woonplaats *gezegelde Certificaten* kunnen produceren ten dage der besteding, dat zij *ervarene* en *bekwame Straatmakers van beroep* zijn of die door zulke bewijsstukken kunnen aantoonen, dat zij gansche Plaatzen of aanzienlijke gedeelten van dien hebben gevloerd en dus dit beroep in het groot uitoefenen.

Het Bestek en de Voorwaarden liggen ter inzage op de Secretarie dezer Grietenij.

Grietman en Assessoren voornoemd,
Joure, P. B. J. VEGILIN VAN CLAERBERGEN.
den 24 Augustus 1840. *Ter ordonnantie van dezelven*,
C. L. VAN BEIJMA THOE KINGMA.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WIJMBRITSERADEEL, convoceren de Hervormde Floreenpligtigen van onderstaande Dorpen, in de respective Kerken of in zoodanige Localen alwaar men gewoon is te vergaderen, als van:

Westhem, ...	Vrijdag 18 September 1840,	voormiddags	8 ure;
Oudega, ...	—	—	9 —
Sandfirden, ...	—	—	11 —
Idzega, ...	—	namiddags	1 —
Gaastmeer, ...	—	—	3 —
Loënga, ...	Zaturdag 19	voormiddags	8 —
Goënga, ...	—	—	9 —
Gauw, ...	—	—	11 —
Scharnegoutum, .	—	namiddags	2 —
Tirns, ...	—	—	4 —
Jutrijp, ...	Maandag 21	voormiddags	9 —
Hommerts, ...	—	—	11 —
Heeg, ...	—	namiddags	1 —
Offingawier, ...	Woensdag 23	voormiddags	8 —
Uitwellingerga, ..	—	—	10 —
Oppenhuizen, ...	—	namiddags	3 —
Wolsum, ...	Zaturdag 26	voormiddags	9 —
Abbega, ...	—	—	11 —
Oosthem, ...	—	namiddags	1 —
Nijhuizum, ...	Maandag 28	voormiddags	11 —
IJsbrechtum, ...	—	—	9 —
Tjalhuizum, ...	—	—	10 —
Folsgare, ...	—	—	11½ —
Nijland, ...	—	namiddags	1 —

Ten einde: 1°. De Kerkerekeningen over 1839 op te nemen en na welbevinding te sluiten. 2°. De Begrootingen voor 1841 vast te stellen. 3°. Voor de vacatures in de Collegien van Kerkvoogden door overlijden en vertrek naar elders, ontstaan, nieuwe benoemingen te doen. 4°. Te delibereren en te besluiten over het heffen van een Omslag op de Floreenen der Hervormden, in de dorpen *Uitwellingerga*, *Gaastmeer*, *Idzega* en *Nijhuizum*, en 5°. Die van *Sandfirden* om te besluiten over eene buitengewone reparatie aan de Kerk aldaar, en die van *Scharnegoutum* om te bepalen het jaarlijksch Tractement van eenen Organist.

Grietman en Assessoren van Wijmbritseradeel,
Sneek, T. IJKEMA, *Assessor*.
den 28 Augustus 1840. *Ter ordonnantie van dezelven*,
S. WIJBENGA, *Secretaris*.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN SCHOTERLAND, roepen door deze op de Hervormde Floreenpligtigen van de Dorpen *Sint Johannesga*, *Rotsterhaule*, *Rohel* en *Gaast*, alsmede van *Delfstrahuizen*, om bijeen te komen in de Kerkgebouwen te *Sint Johannesga* en *Delfstrahuizen*, op Donderdag den 17 September 1840, de eersten des voormiddags ten tien en de laatsten ten elf ure, ten einde alsdan:

1°. Op te nemen de Kerkelijke Rekeningen over 1838 en 1839.
2°. Begrootingen te arresteren voor den jare 1840.
3°. Nieuwe Kerkvoogden voor de aftredenden te benoemen.

Heerenveen, *Grietman en Assessoren voornoemd*,
den 29 Augustus 1840. H. W. DE BLOCQ VAN SCHELTINGA.
Ter ordonnantie van dezelven,
A. VAN DER LAAN.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN GAASTERLAND, maken bekend, dat de gewone *JAARLIJKSCHE KERMIS* te Balk, invalt en begint op Dingsdag den 15 September 1840.

Dat op den Woensdag aanvolgende en op de volgende Woensdagen in de maanden September, October en November, mede zal worden gehouden de gewone *JAARLIJKSCHE BEESTENMARKT*.

Balk, *Grietman en Assessoren van Gaasterland*,
den 31 Augustus 1840. G. R. G. VAN SWINDEREN.
Ter ordonnantie van dezelven,
W. J. HEMSING.

BALKSTER KERMIS.

Met vereischt consent van het Edel Achtbaar Bestuur van Gaasterland, gedenken de gezamenlijke Kasteleins te Balk en eenige Liefhebbers aldaar, na de invallende Kermis en Paarden, Koe- en Varkensmarkt, mede aldaar op Donderdag den 17 September 1840, des namiddags ten 2 ure, te laten Verharddraven, en aan den eigenaar van het snelstdravend Paard vrij te vereeren: *Een extra zware ZILVEREN TABAKSPOT, en DITO KOMFOOR.*

Alle Paarden zullen worden toegelaten, mits tot genoegen van de Keurmeesters zijnde, en welke geen Goud of Zilver onder den Man hebben gewonnen, ten zij beneden driejarigen ouderdom.

De inteekening zal des morgens ten 11 ure, en de monstering ten 12 ure plaats hebben, ten huize van S. A. DOOPER, in de Roskam te Balk, en de loting onmiddellijk daarna.

In het geval een getal van minder dan zes Paarden tot genoegen van Keurmeesters worden aangeboden, zal deze Draverij geen voortgang hebben.

HET DIJKSBESTUUR *van den Ouden Lindedijk, in de Grietenij Weststellingwerf*, brengt bij deze ter kennisse van de daarbij belanghebbenden, dat in deszelfs Vergadering van heden eene UITLOTING heeft plaats gehad, uit de ten jare 1835 genegotieerde gelden ter somma van negenduizend Guldens, ten laste dezer Contributie, ter voorziening in de bestrijding der kosten voor de verbetering der Lindedijken, en dat bij die gelegenheid is uitgeloot een aandeel van duizend Guldens, zijnde no. 7, welke weder is gesplitst in twee aandeelen met no. 7*a* en 7*b*, ieder groot vijfhonderd Guldens, die losbaar zullen zijn met den 1 September aanstaande, aan het Grietenijhuis te Wolvega, zullende tevens op voorschreven plaats de betaling geschieden der verschenen Interessen van gemelde Geldleening.

Wolvega, *Het Dijksbestuur voornoemd*,
den 26 Augustus 1840. VAN HELOMA.
Van wege hetzelve,
G. J. POPPE.

Verkooping te Jorwerd.

De Notaris B. J. VAN ASSEN en P. BOLTJES, Cand. Nots. te Jorwerd, zullen, op Woensdag den 2 September 1840, des namiddags ten twee ure, ten huize van den Kastelein *Brouwer*, aldaar, tegens genot van strijk- en verhooggeld, veilen:

Eene sterke en nette HUIZINGE, met STALLING, SCHUUR, STOOK- en VARKENSHOK, gemerkt no. 17, met zeven perceelen zeer uitmuntend WEILAND, te zamen volgens kadastrale meting groot 11 bunder 57 roede 23 el, alles gelegen nabij het Gebuurte aan de Vaart onder Jorwerd, zijnde de helft der Zathe thans bij *O. S. Hogenbrug* in gebruik; vrij te aanvaarden met St. Petri en Mei 1841. — De Verkoopcondities liggen ter lezing ten Kantore van bovengenoemden Heeren, bij wien de Billetten, houdende eene speciale omschrijving van gemelde Vastigheden, tevens te bekomen zijn.

De Notaris C. J. JORRITSMA, te Sneek, zal, op Donderdag den 3 September 1840, des namiddags 1 ure, in de Peperstraat, aan de Huizinge wijk 9, no. 14, te Sneek, bij boelgoed à contant verkoopen:

Zeer wel onderhoudene MEUBELEN en HUISGERADEN, BEDDEN, LINNEN etc., benevens GOUD- en ZILVERWERKEN, waaronder 1 breed gouden Oorijzer, dito Oor- en Vingerringen, Spelden, eenige strengen Gitten, 1 zilveren Brandewijnskop, dito Roomkop, Zuikertafeltje, dito Lepels, Zuikerstrooijer, Schaar, Ketting, Breidstok, enz. enz.

HET KANTOOR van den Notaris JORRITSMA, is verplaatst van de Markstraat te Sneek, aan het Kleinzand aldaar.

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal, op Woensdag den 2 September 1840, des voormiddags 11 ure, buiten de Havenpoort te Harlingen, publiek verkoopen: Ongeveer 120 Mudden beschadigde ROGGE.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, residerende te Langweer, zal, op bekomen authorisatie der Arrondissements Regtbank te Sneek, in het openbaar, tegen genot van verhooggeld, aan den meestbiedende presenteren te verkoopen:

Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHUUR, HORNLEGER, BOOMEN en PLANTAGIE cum annexis, staande en gelegen onder den dorpe Sintnicolaasga, het *Noedshuis* genaamd, gekwoteerd no. 61, bij *Jouke Pieters Veltman* n. u., in gebruik, groot volgens kadastrale meting 36 bunder 65 roede en 37 el, zoo Weid-, Hooi-, Bouwland als Bosch.

En zulks in perceelen met regt van zamenvoeging, breeder bij Billetten en Boekjes omschreven. Sint Petri en den 12 Mei 1841 vrij te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome op Zaturdag den 5 September 1840, ten huize van *Pier P. Veldman*, Kastelein wonende te Sintnicolaasga, bij de finale toewijzing, des namiddags ten twee ure, en koope op alsdan voor te lezen Conditien, die inmiddels bij gemelden Notaris te vernemen en Boekjes te bekomen zijn.

De openbare Notaris G. WILHELMIJ, zal, op Maandag den 7 September 1840, des middags ten 12 ure, ten huize van *Pieter Wadman*, Kastelein te Hardegarijp, bij boelgoed verkoopen:

Het LEVENDE VEE van de Weduwe van *Andries Wijtzes Hemrika*, Boerin te Hardegarijp, bestaande in: 26 melke Koeijen, 10 Hokkelingen, een geld Rier, 1 enter Bul, 12 Kalvers, 4 Werkpaarden, 5 melke Schapen, 1 geld Schaap en 4 Lammeren. En dan nog: twee perceelen te velde staande HAVER, benevens eene partij AARDAPPELEN te velde, en wat meer te voorschijn zal worden gebragt.

Groote Verkooping van Bloemen en Bloembollen, in den Prinsentuin te Leeuwarden.

Op Zaturdag den 5 en Maandag den 7 September 1840, 's morgens ten 10 ure, zal de Deurwaarder S. P. HEIJMANS, ten verzoeke van G. DE GROOT, Bloemist te Utrecht, doen verkoopen: Eenige honderd soorten der zeldzaamste POTGEWASSEN in Bloem, alsmede eene rijke sortering der beste BLOEMBOLLEN, voor Potten, Glazen en den Tuin geschikt. Alles van heden af te bezigtigen.

Bij gesloten briefjes wordt:

1°. Voor den tijd van 2 jaren, ingaande Mei 1841, verpacht: DE TOL en andere VOORDEELEN verbonden aan de KINGMA TILLE, liggende over de Trekvaart van Harlingen naar Leeuwarden, en

2°. Voor den tijd van 9 jaren, ingaande Petri en Mei 1841, verhuurd: Eene *zeer uitmuntende* ZATHE en LANDEN, genaamd *Veldzigt*, staande en gelegen onder Sweins, groot 26 bunder 9 roede 20 el *extra best Greidland*, thans in huur bij *K. S. de Boer* en *Huisvrouw*.

De Voorwaarden van verpachting en verhuring liggen ter inzage in het *Tolhuis* bij Kingma Tille en ten Kantore van Mr. C. L. VAN BEIJMA THOE KINGMA, Secretaris te *Joure*, bij wien de briefjes vóór of uiterlijk op den 15 September e. k. *franco* moeten worden ingezonden.

TE HUUR op den 12 November eerstkomende: Eene HUIZINGE, staande en zeer aangenaam gelegen *in de Schrans*, *aan den Straatweg*, nabij *Leeuwarden*, gequoteerd no. 116, of ook wel *alleen* het achterste gedeelte dier Huizinge, 't welk zeer geschikt is om, afzonderlijk, te kunnen worden bewoond, hoedanig het thans bewoond wordt. — Te bevragen bij L. VAN ANDRINGA, te *Leeuwarden*, in de Oosterstraat letter C, no. 51, bij Brieven. *Franco*.

EENE GEMEUBELEERDE KAMER TE HUUR, op het best der stad Leeuwarden, voor eene bejaarde Jufvrouw. Nader onderrigt bij T. POST, op den Wirdumerdijk.

Uit de hand te koop,

Een klein VISCHAAKJE, met Zeil en Treil, toe- en aanbehooren, liggende, en te bevragen bij MANES H. VISSER, in de Lemmer.

BIJ N. MIEDEMA, te Leeuwarden, zijn van heden af gerookte KOETONGEN te bekomen, tegen één Gulden het stuk.

Kaatspartij te Pingjum.

Met consent van het Ed. Achtb. Bestuur der grietenij Wonseradeel, gedenken de Kastelein K. J. ANDELA, en eenige Ingezetenen te Pingjum, op Zondag den 6 September 1840 te laten Verkaatsen en vrij te vereeren: *Eene fraaije ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS.*

De Kaatsers van ieder portuur moeten in dezelfde plaats woonachtig zijn en zich des namiddags tijdig laten inschrijven.

TE EE,

Zullen de Kasteleins, met consent van den Wel Ed. Achtb. Heer Grietman van Oostdongeradeel, op Maandag den 7 September e. k., laten VERKAATSEN: *Eene fraaije zware ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS*, en op den daaraan eerstvolgenden dag laten VERHARDDRAVEN: *Eene dito DOOS*, door Paarden welke geen Gouden of Zilveren Prijs gewonnen hebben en tot genoegen der Keurmeesters zijn.

De Kaatsers worden verzocht zich te laten inschrijven bij den Kastelein GANZINGA, en die welke hunne Paarden mede willen laten draven, bij den Kastelein BOERSMA, telken dage des middags ten 12 ure.

Harddraverij te Tietjerk,

Om *eene fraaije ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS*, welke aan den winner vrij zal worden vereerd, zal worden gehouden op Dingsdag den 15 September 1840, des namiddags ten 2 ure, bij den Kastelein H. D. v. d. VEEN, door Paarden die geen Prijs of Premie gewonnen hebben, en tot genoegen der Keurmeesters zijn.

)o( )o( )o(MEN vraagt dadelijk een KOEK- en BANKETBAKKERSKNECHT; producerende bewijzen van bekwaamheid, eerlijkheid, trouw en goed gedrag. Reflecterenden vervoegen zich in persoon of met *franco* brieven bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden*.

)o( )o( )o(ER wordt gevraagd een bekwame HUISKNECHT. — Adres bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden*. *Brieven franco*.

)o( )o( )o(EEN SMIDSKNECHT die zijn handwerk in eene Grofsmederij verstaat, en tevens niet onërvaren is in het Paardenbeslaan, kan dadelijk vast werk bekomen. Iemand hierop reflecterende, vervoege zich in persoon of met gefrankeerde brieven bij den IJzerkooper JACOB ISAAC ZON, te Leeuwarden, waarbij nadere inlichting te bekomen is.

)o( )o( )o(ER wordt zoo spoedig mogelijk gevraagd een ZADELMAKERSGEZEL, zijn werk grondig verstaande, om bij afwezigheid van den Patroon de werkzaamheden zelve te kunnen waarnemen. Adres met franco brieven bij den Boekhandelaar J. B. WILDERVANKE, te Appingedam.

*** Het Wetboek van Koophandel,

VOOR DEN PRIJS VAN 60 CENTS;

Na de officiele uitgave in zak formaat wordt uitgegeven, ten gerieve van Heeren Kooplieden en Winkeliers, ter Boek- en Kantoordrukkerij van GERARD BENTINCK, in de Linieër-Fabrijk te Amsterdam, en is verkrijgbaar gesteld bij G. T. N. SURINGAR, Boekhandelaar te Leeuwarden.

***** T. J. VAN TRICHT, Boekhandelaar te *Assen*, geeft uit:

I. STATISTIEK VAN DE PROVINCIE DRENTHE, voornamelijk uit het oogpunt van Nijverheid en Volkswelvaart, met opgave der Hoofd-Middelen, ter opbeuring van dat Gewest, door Mr. P. W. ALSTORPHIUS GREVELINA, Lid van de Arrond. Regtb. te Assen, met eene Kaart en Tabellen. Prijs . . . . *f* 3,80.

Verder wordt door genoemden Boekhandelaar ook afzonderlijk uitgegeven de Kaart bij gemeld Werk behoorende, onder den titel van:

II. KAART VAN DE PROVINCIE DRENTHE, door A. WERNEKE Cz. Prijs . . . . *f* 1,25.

Deze Kaart door een' allezins deskundige vervaardigd, en door den Heer Gouverneur dier Provincie ten gebruike op de Scholen aanbevolen, wordt niet algemeen in Commissie verzonden, maar moet voor rekening ontboden worden; dezelve is echter verkrijgbaar gesteld bij de volgende H. H. Boekhandelaren, als:

Te Amsterdam, bij *W. Brave Jr.*; te Arnhem, bij *Js. An. Nijhoff*; te 's Gravenhage, bij *W. P. van Stockum*; te Groningen, bij *W. van Boekeren*; te Leiden, bij *J. H. Gebhard en Comp.*; te Leeuwarden, bij *G. T. N. Suringar*; te Rotterdam, bij *H. A. Kramers*; te Utrecht, bij *J. G. Andriessen*; te Zalt-Bommel, bij *Johs. Noman en Zoon*; en te Zwolle, bij *R. Boelens Jr.*

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.